

GILDENLØVE

2

Maj '21

En solid bank,
du kan være
tryk ved

Det er ikke tilfældigt, at vi i Nordjyske Bank har et godt image blandt danske banker, og at kundetilfredsheden er helt i top.

For os handler det om at sikre den enkelte en kompetent og individuelt tilpasset rådgivning fra alle i banken; en rådgivning, der styrker oplevelsen af økonomisk kontrol og giver ro i maven.

Kunne du tænke dig et handlekraftigt, kompetent og ordentligt alternativ til din nuværende bank, så ring 9870 5000 eller book et møde på nordjyskebank.dk.

Nørresundby

Tlf. 9870 5000 · nordjyskebank.dk

Udgives af
Dronningens Livregiment
Soldaterforening

REDAKTION:
Ansvarshavende redaktion:
Uffe Uhler og Kurt D. Frederiksen

POSTADRESSE:
GYLDENLØVE
Gyvelvej 5
9440 Åbybro
TELEFON: 51 89 25 64

Internet: <http://drlrsf.dk>
email:
gyldenloeve@drlrsf.dk
kurt@frederiksen.mail.dk
uffe.uhler@10mb.dk

GYLDENLØVE er
medlemsblad for
Dronningens Livregiments
Soldaterforening

Foreningens konto:
Reg: 7453 konto: 1028376
Bank Giro: +73 88989899

GYLDENLØVE er navnet på
regimentets første chef,
Ulrik Christian Gyldenløve
(1630-58)
ISSN 009-7520

Oplag: 450

Dronningens Livregiments SOLDATERFORENING

Indhold 2/21

- 4 Arrangementer
- 5 Bestyrelser
- 6 Formanden har ordet
- 9 Generalforsamling
- 10 Indbydelse til Kaløvig
- 11 Mærkedage
- 12 Tillykke- vores foreningsblad fylder
70 år (2. del)
- 26 Å så var der .....

Deadline for næste nummer:
Mandag den 16. august 2021

*Forsiden viser:
Formand Henrik Agerholm Sørensen har lagt en flot buket ved mindestenen for
Dronningens Livregiment den 23. april 2021*

Arrangementer

Maj

11. Generalforsamling på Hotel Søparken, Aabybro (Se annonce side 9)

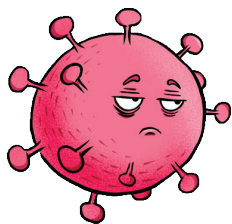
Da der kan forekomme arrangementer som planlægges med kort varsel, eller aflysninger som følge af corona restriktioner, henviser red. til foreningens hjemmeside: www.drlrsf.dk eller til foreningens Facebook side: <http://www.facebook.com/pages/Dronningens-Livregimentets-Soldaterforening/103911250753> som begge vil annoncere de aktiviteter der ikke når at komme i bladet.

Vi har taget konsekvensen af, at der pr. 25 APR de facto på Aalborg Garnison er nedlagt forbud mod forsamling og arrangementer for soldaterforeningerne på Aalborg Kaserne. Det vi med sikkerhed også ved er, for at kunne afholde både Fugleskydning og Jubilarstævner, SKAL forsamlingsloftet INDENDØRS være på ca. 200.

Derfor kan vi ikke i god tro sige, hvornår vi præcist kan sætte datoer på vores kerneaktiviteter. Hold skarpt øje med foreningens Facebook side og Dronningens Livregimentets Soldaterforenings hjemmeside på www.drlrsf.dk Her vil vi kunne informere Jer meget hurtigere med uforholdsmæssigt kort aftræk i tid. Beklager denne udmelding i en udfordret tid. Vi håber på bedringer

P.b.v

Henrik Agerholm

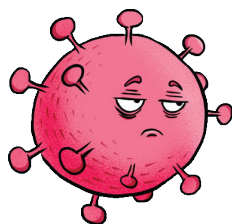

For så vidt angår skydning, aflyses al aktivitet indtil videre.

Danske Soldaters Landsråd informerer:

15 meter Pokalskydning genoptages først i 2022.

50 meter Præmieskydning håbes genoptaget AUG-SEP 2021.

Dronningens Livregimentets Soldaterforenings landsbestyrelse

Formand: Henrik Agerholm Sørensen, Svanelundsvej 38, 9800 Hjørring, e-mail: hasaalb@hotmail.com	tlf.: 50 92 60 66
Næstformand/Fanebærer: Morten Andersen, Rebildvej 18, 9520 Skørping. e-mail: maba@dlgtele.dk	tlf.: 20 74 30 09
Kasserer: Sven-Erik Magnussen, Svalevej 3, 8382 Hinnerup e-mail: cordes.magnussen@live.dk	tlf.: 23 95 77 84
Sekretær: Svend Hugo Høgstrup, Leharparken 17, Frejlev, 9200 Aalborg SV. e-mail: hoegstrup@privat.dk	tlf.: 98 34 36 61 mobil: tlf.: 20 45 88 92
Fanebærer: Frode E.W. Jensen, Kvindbjergvej 5, 9320 Hjallerup e-mail: vithjensen@live.dk	tlf.: 98 28 40 66
Jørn Georgsen, Hellevangen 57 St. Tv., 9210 Aalborg SØ e-mail: kgjg@stofanet.dk	tlf.: 42 41 46 80
Orla Klit, Petersvej 4, 9800 Hjørring e-mail: o.klit.thy@gmail.com	tlf.: 40 81 53 67
Suppleanter:	
Caspar Hyun Hybel, Abildgårdsvej 62, 1. th. 9400 Nørresundby, e-mail: bobohybel@hotmail.com	tlf.: 21 22 24 76
Benny Møller Christensen, Stationsmestervej 74, st. tv., 9200 Aalborg SV, e-mail: dyrskuevej@gmail.com	tlf.: 22 17 61 39
Hjemmeside Internet	www.drlrsf.dk
Facebook	Dronningens Livregiment's Soldaterforening

Aktivitetsudvalg Aarhus

Formand: Sven-Erik Bolt Magnussen, Svalevej 3, 8382 Hinnerup e-mail: cordes.magnussen@live.dk	tlf.: 23 95 77 84
Knud Mildahl Pedersen, Skæring Højsagervej 2 B, 8250 Egå e-mail: knudmildahl34@gmail.com	tlf.: 86 22 28 31 mobil: tlf.: 22 31 25 07
Bo Vahl-Jensen, Nørrevangen 78, 8382 Hinnerup e-mail: anr-el@hotmail.com	tlf.: 40 36 56 36
Henning Andersen, Ogstrupgårdsvej 2, Mejlby, 8530 Hjortshøj e-mail: henning@true-net.dk	tlf.: 86 99 90 59
Ole Person, Pebbleparken 10, Stjær, 8464 Galten e-mail: minoperson@gmail.com	tlf.: 86 29 05 52 mobil: tlf.: 20 25 48 40
Fanebærer: Dan Nørskov Beyer, Emmasvej 2. 1.tv, 8220 Brabrand e-mail: dnbeyer@stofanet.dk	tlf.: 86 25 14 41 mobil: tlf.: 25 30 66 36
Souvenirs	
Æresmedlem Kaj Villadsen, Renal Baches Vej 38, 9000 Aalborg e-mail: ksvilladsen38@gmail.com	tlf.: 21 75 99 12

Formanden har ordet:

Af Henrik Agerholm Sørensen

I vores dagligdag rejser der sig mange spørgsmål. Det kan være spørgsmål af lavpraktisk karakter, f.eks. hvordan vi bliver ved med at holde ud, holde om, holde ved og holde fast? Hvor længe kan vi blive ved med ikke at kunne mødes? Hvad sker med vores alles kulturelle og sociale underskud? Det kan også være større spørgsmål om, hvem vi er nu? Hvad er det, vi står for som mennesker, og hvornår kan vi i Dronningens Livregiments Soldaterforening igen interagere og afvikle aktiviteter?

Nogle af svarene vil jeg komme med et bud på. De COVID-relaterede spørgsmål ved jeg desværre ikke mere om, end vores hårdtprøvede og kære medlemmer gør. Der er uden tvivl mange af vores medlemmer, der spørger sig selv, hvor længe vi skal blive ved med at være i den her pandemiudfordring? Når vi navigerer i pandemi-rollen, som vi alle har taget på os, fordi vi skal, skønner vi ikke altid på, at vi går imod lysere tider både bogstaveligt i forhold til årstid, men også i forhold til vaccinationer, som er nøglen tilbage til det, der på et tidspunkt og en måde kommer til at minde om normalitet.

Vi må også være ærlige overfor hinanden og sige, at tilværelsen, rollerne og det liv, vi levede før pandemien, er væk for altid. De afgørende livsændringer berører vores identitet, ikke bare som Dronning Ingrid's Soldater, men også de roller, vi er i og påtager os nu og i fremtiden. Vi flytter os hele tiden, og pandemien har gjort det både legalt og nødvendigt at opso-

nye muligheder og afdække resurser, vi ikke vidste, vi havde.

Man kan sige, at vi i højere grad er blevet bevidste om, at virkeligheden og dagligdagen er noget, vi skaber sammen med andre. I vores møde med andre mennesker 'spiller' vi konstant forskellige sociale roller, som ikke nødvendigvis er falske, men blot viser forskellige sider af os selv. Vi kan godt tåle at blive bevidste om, at vi alle forsøger at styre, hvilken opfattelse folk i almindelighed skal have af os, mens vi i større eller mindre grad søger at leve op til deres forventninger, når folk bedømmer os.

Sådan har vores medlemmer/læseren det nu, når de disse linjer læses. Hvad dølen er ham formanden ude på? Kan vi lære noget? Giver det mening? jeg kan berolige med, at selvom jeg er frontstage, i min rolle som formand, er min identitet karakteriseret af den 'kasket', jeg har på, når jeg er på. Det er nu, jeg skal overbevise Jer om, at jeg føler med hvert eneste medlem og hans/hendes familie, der lider afsavn og har været/er mærket for livet af den forbandede pandemi.

Det er også nu, jeg siger, at vi Alle kommer til at leve med og tilpasse os en ny normalitet og et nyt samliv - også i soldaterforeningsregi og overalt. Den rolle bliver ny; dog har vi haft en del øvelser. Soldater befinder sig vel med øvelser og udfordringer. Den rolle må vi hjælpe hinanden med, fordi vi skal. Vi skal løse opgaven sammen.

For egen del kan jeg berette, at jeg har tilføjet en ny rolle og identitet til dem, jeg havde i forvejen. Der er ingen grænser for, hvor mange roller og identiteter, man kan have, så længe man kan være i dem med engagement og nærvær. Mine andre roller som sprogofficer, specialoperatør i Forsvarets Efterretningstjeneste, cand.mag. i engelsk og tysk og formidler af kultur m.m. har fået en ny kasket/rolle. Jeg skal stadigvæk arbejde med mennesker, som min rolle er i DRLRSF. Rollen som social- og sundhedsassistent- SSA bygger nye lag på uddannelsen til livet. Kompetencer og værdier har vi altid brug for, og privilegiet med at lære sammen med unge mennesker er jeg begejstret for. Derfor kan jeg anbefale en revurdering af egne roller for at se, om nye roller med fordel kan tilføjes, eller de 'gamle' skal pudses af.

I DRLRSF skal vi gerne og så hurtigt som muligt have genoptaget og reventileret vores sociale og kulturelle relationer. Om vi kan afholde vores generalforsamling på Hotel Søparken den 11. maj 21, aner jeg ikke noget om endnu. Til gengæld er generalforsamlingen lovligt indvarslet, fordi den alt for længe både har været flyttet og udsat. Gennemførelsen af generalforsamlingen kræver en ophævelse af samlingsforbuddet.

Praktisk betyder det, at vi endnu ikke ved, om vi må, kan og afvikler generalforsamlingen som bebudet. Uofficielt meddeles det fra offentlige myndigheder, at den 6. maj kan der muligvis iværksættes lempelser for indendørs samlingsforbuddet. For så vidt angår tilmeldingen til generalforsamlingen, må vi opfordre vore medlemmer at holde sig

orienteret på vores elektroniske platforme, dvs. Facebook og på www.drlrsf.dk, fordi ændringerne i samlingsforbuddet kommer med kort varsel. Tilmelding til generalforsamling vil kunne foretages til Morten Andersen og mig på mail. Fristen for tilmelding kan vi selvsagt ikke annoncere.

Vi ved heller ikke, om vi kan samlings 25, 50 eller 100.

Beslutningen er derfor, at kan samlingsloftet af myndighederne ikke godkendes til 50 indendørs personer, ser DRLRSF sig nødsaget til igen at udsætte generalforsamlingen. Det er IKKE muligt at afvikle generalforsamling med et samlingsloft på 25. Det kan vi anstændigvis ikke byde vores medlemmer med fokus på behørigt og anstændigt foreningsdemokrati. I så fald vil ny dato for generalforsamling tilgå via www.drlrsf.dk. Det håber jeg, medlemmerne kan tilslutte sig.

Samlet set har vi en del hængepartier, når det drejer sig om foreningens aktiviteter, men ingen nævnt og ingen glemt. Aalborg Garnison og oberst Jess Møller Nielsen har inviteret til informationsmøde for Aalborg Garnisons 'eksterne foreninger' den 20. maj 21. Det er tvivlsomt, om mødet kan afvikles i traditionel forstand. Skal mødet evt. afholdes i gymnastiksalen, hvor afstand kan sikres under tag? I dag (19. april) indløb besked om, at mødet den 20. maj udskydes til den 7. juni, hvor nærmere praktisk information tilgår som vanligt. Jeg skal venligst opfordre vores medlemmer til at holde sig til, når tilbuddet om vaccination tikker ind på e-boks, for vaccination er vejen frem og ud af iso-

lation. Jeg håber, at I er ved godt mod, for når vi ser omkring os i Norden og ud i Europa, er der trods alt grund til at føle sig privilegeret og taknemmelig for, hvor billigt vi i DK, trods alt for mange dødsfald, daglige benspænd og udfordringer, indtil videre er sluppet bedre fra og igennem COVID.

Det er min vurdering, at vi i de næste par år kommer til at tage det præventive og fleksible COVID mindset med, når vi færdes i soldaterforeningsregi, lokalt, regionalt og landsdækkende. Dertil hører også vurderingen om, med forårets og sommerens snarlige komme, at hensynet til og tanken på andre gerne må komme før én selv. Den uegennyttige tilgang til at rejse langt bort på ferie til hvide sandstrande med familien må sandsynligvis vente lidt endnu. Det er lige som om, vi næsten kan begynde at tale om en tilværelse, der lignede noget af det, der var en gang, men som er væk. Vi skal til at finde de nye roller og identitet igen. Se friskt og nyt på os selv og tage os selv op til revision. Det er sundt at blive udfordret i sin komfortzone, for der gror intet. Det gør vi også i DRLRSF, fordi vi skal være i tråd med medlemmerne. Pas på Jer selv og Jeres familier. Fint forår og god sommer!

Bedste hilsner
Henrik Agerholm, formand.

S.P. Jensen A/S

Kloak & Miljøservice

Aut. Kloakmester - Aut. VVS- & El-installatør

www.spjensen.dk

- Højtryksspuling
- Slamsugning
- TV-Inspektion
- Kloak
- VVS
- Murer
- Tømrer
- Maler
- El

98 38 14 66

DØGNVAGT

Generalforsamling

Generalforsamlingen

Flyttes fra 11. maj til onsdag den 16. juni 2021 kl. 1800 / 1900
Se opslag på foreningens hjemmeside www.drlrsf.dk

kl. 18.00 på Hotel Søparken, bybro

en gang gule ærter inden generalforsam-

Bindende tilmelding til de gule ærter senest tirsdag den 4. maj 2021 til:
Sekretær Svend Hugo Høgstrup, tlf. 98 34 36 61, email: hoegstrup@privat.dk
eller:

Næstformand Morten Andersen, tlf: 20 74 30 09, email: maba@dlgtele.dk

Generalforsamlingen begynder derefter kl. 19.00

Dagsorden

- 1 Velkomst
- 2 Valg af dirigent
- 3 Formandens beretning
- 4 Kassereren fremlægger regnskabet
- 5 Indkomne forslag
- 6 a. Valg af kasserer
På valg er Sven-Erik Bolt Magnussen
- 6 b. Valg af tre bestyrelsesmedlemmer
På valg er:
Morten Andersen
Svend Hugo Høgstrup
Orla Klit
- 7 Valg af to bestyrelsessuppleanter
- 8 Valg af fanebærer
- 9 Valg af to revisorer
- 10 Valg af revisorsuppleant
- 11 Eventuelt

Forslag skal være formanden i hænde senest tirsdag den 13. april 2021.

OBS!! Det er nødvendigt også at tilmelde sig til generalforsamling, selv om man ikke kommer til gule ærter. Meld til Hugo eller Morten senest tirsdag den 4. maj, se ovenfor. Vi henstiller til, at almene sundhedshensyn efterleves.

Bestyrelsen

Indbydelse til Kaløvig

Tirsdag den 17. august kl.
15.00 2021 mødes vi ved
Kaløvig Bådelaug, Åstrup
Standvej 68, 8541 Skødstrup

Her har Knud og Ingrid Mildahl lagt op
til en god eftermiddag og aften, og som
sædvanlig vil Jens under kaffen fortælle
om resultaterne, der er opnået siden
sidst. (Er der nogen frivillige til at bage!!)

Efter kaffen vil der sikkert være mulig-
hed for en tur på bugten.

Senere tændes der op i grillen ved lyst-
bådehavnen. Vi skal som sædvanlig selv
medbringe grillkød og tilbehør. (Der
opkræves 20 kr. pr. deltager til grillkul
m.m).

Vi håber på godt vejr, som vi plejer.
Tilmelding er nødvendig til Sven-Erik på
tlf. 2395 7784, senest den 12/8. Vel mødt.

Obs! Afhængig af corona situationen
kan arrangementet blive aflyst, hvilket
vil blive bekendtgjort på www.drlrsf.dk

Mærkedage

Henrik Falgren
Aalborg 739115 / 67 15-09-46
Carsten Bjørnager
Ålbæk 75 28-09-56

*Listen viser: Navn, by, soldaternummer /
årgang og fødselsdato. Listen er sorteret efter
fødselsdatoen.*

Jørgen Ulrik Skriver		
Randers SØ	82	08-05-61
Poul E. Nyborg		
Vildbjerg	666242 / 65	15-05-46
Poul Erik Jensen		
Nørhalne, Vadum	691708 / 66	21-05-46
Peter Christiansen		
Nørresundby	60	28-05-41
Carsten Barnholdt Lund		
Aalborg ØST	92	02-06-71
Henning Nielsen		
Nibe	66	08-06-46
Jørn Laursen		
Frederikshavn	665815 / 65	09-06-46
Niels J. Pedersen		
Langå	67	19-06-46
Benny Møller Christensen		
Aalborg SV	695927 / 66	04-07-46
Bernt Holst		
Nibe	72	12-07-51
Leif Krøldrup Havtorn		
Lystrup	74	12-07-56
Jens Olav Silkjær		
Koldkær, Hals	508428 / 61	20-07-41
Karsten Madsen		
Sæby	82	26-07-61
Flemming Pedersen		
Viborg	798088 / 68	08-08-46
Thomas Rasmussen		
Grenå	92	19-08-71
Orla Klit		
Hjørring	739510 / 67	03-09-46
Hans Aage Simonsen		
Aabybro	739577 / 67	05-09-46

Menig 66 blæser honnør

TILLYKKE

Til lykke - vores foreningsblad fylder 70 år

Af Uffe Uhler

Under denne overskrift indledte vi den beretning om 17. Bataillons historie, der i sig bærer Dronningens Livregiments historie, og som kom til at løbe over adskillige efterfølgende numre af "17. Bataillons – Dronningens Livregiment – Soldaterforening"s blad, som foreningsbladet hed dengang i 1950'erne. I sidste nummer af Gyldenløve kunne man læse beretningen frem til og med året 1674. Her følger resten:

Gyldenløves Dragonregiment - 17. Bataillon – Dronningens Livregiment

I efteråret 1675 åbnedes fjendtlighederne mod Sverrig, idet kong Christian den V med en hær drog ind i det nordlige Tyskland for at drive svenskerne ud af deres derværende besiddelser. På grund af forskellige forhold fandt dog på denne krigsskueplads ikke mange begivenheder sted. »Dronningens Livregiment« fulgte med 2 batailloner kongen på toget, og kom derved til at deltage i den vigtigste krigsbegivenhed i det nævnte år: Erobringen af den stærkt befæstede by Wismar, som ligger ved Østersøen i Mecklenborg. Wismar var omgivet af en ringmur og en vold med grav; det omliggende terræn var meget sumpet, og det var derfor ikke nogen let opgave at erobre byen. Kongen og dronningen overværede en del af belejringen.

Generalmajor Joathim Schack var nu bleven chef for regimentet og ledede dets angreb mod den såkaldte Lybske Port. Det gik imidlertid kun langsomt med belejringsarbejderne, tildels på grund af uheldigt vejr og megen sygdom. I november forsøgte fjenden et udfald fra fæstningen gennem den Lybske Port, men det lykkedes »Dronningens Livregiment« at kaste udfaldsstyrken tilbage; nogle dage senere, den 13. november, blev fæstningen taget med storm, og 3 dage efter holdt kongen sit indtog i byen. Tropperne blev derefter lagt i vinterkvarter; de 2 batailloner af »Dronningens Livregiment« kom i kvarter i Wismar; den 3. bataillon var forbleven på Kronborg. Fjendtlighederne i Nord-Tyskland døde efterhånden hen, idet kong Christian den V påtænkte et indfald i Skåne, hvor de gamle danske undersåtter med længsel ventede på at blive befriede fra det svenske herredømme, og i den anledning samledes en hærstyrke ved København, hvortil blandt andre afdelinger også de 2 batailloner af »Dronningens Livregiment« overførtes fra Wismar. Bataillonerne deltog i en stor mønstring den 15. juni 1676.

Til at beskytte landsætningen i Skåne og foretage overførelsen hertil var der ved København samlet en flåde på 12 fregatter, 250 mindre skibe, 33 pramme og 200 både. Indskibningen fandt sted den 23. juni, og »Dronningens Livregiment« (2

batailloner), der førtes af oberstløjtnant Erhorn, fik i anledning af ekspeditionen overleveret en stor fane. Denne bar i dugen løven med vægtskælen og var altså efter samme tegning som livkompagniets gamle fane.

(fortsættes)

”Dronningens Livregiment”s 2 batailloner, der havde været deltagere i alle disse smukke krigsoperationer, havde under disse ialt haft et tab af 3 officerer, 1 underofficer, 42 menige sårede og 18 menige døde.

Hæren gik nu med størstedelen af sin styrke i vinterkvarter mellem Helsingborg og Engelholm; men den svenske Konge, der hidtil havde holdt sig tilbage, mente nu, at han var stærk nok til at gå frem til angreb, og som følge heraf måtte den danske hær atter samles.

De to hære stødte sammen i et stort slag ved Lund den 4. december 1676. Terrænet, hvori hærene kom til at kæmpe, ligger mellem byen Lund og Kjeffige Å. Øst for Lund ligger et dominerende bakkeparti, Allehelgensbakke, om hvilken kampen især stod. På kampdagen frøs det 8°, og jorden var dækket af et tyndt lag sne.

Ved daggry rykkede den svenske hær frem, og så snart man fik efterretning herom, allarmedes den danske hær, og slagordenen indtoges. Denne bestod af 2 træfninger, hver delt i et centrum og 2 fløje altså i 3 dele. ”Dronningens Livregiment” hørte til 1. træfning og havde plads længst til venstre i centrum. Den svenske hær, der havde en tilsvarende slagorden, søgte at nå frem til Allehelgensbakke, og da den danske hær

ville forhindre dette, blev der en tid et kapløb mellem forskellige dele af hærene; derefter kom det til så voldsomme sammenstød mellem dem, at de i den grad blandedes mellem hverandre, at den svenske Konge i uordenen endog kom i spidsen for en dansk eskadron og først opdagede fejltagelsen, da han gav trompeteren ordre til at blæse til angreb; det lykkedes ham dog hurtigt igen at slutte sig til sine egne tropper.

I centrum, hvor som sagt ”Dronningens Livregiment” befandt sig, begyndte kampen med, at det danske artilleri bragte det svenske til tavshed. Derefter stormede svenskerne frem uden at besvare de danske soldaters ild, før de var kommet på ca. 80 skridts afstand; her standsede svenskerne, et par salver veksledes, og der rykkedes frem fra begge sider til håndgemæng. ”Dronningens Livregiment” havde til modstander to svenske garde-batailloner; det lykkedes disse at trænge Livregimentet tilbage, og da dette nu samtidig blev angrebet i flanken af svensk rytteri, måtte det tillige med flere andre afdelinger efter en heftig modstand begynde tilbagegangen i retning af Landskrona 3., 6., 7. og 11. kompagni mistede under denne kamp deres faner.

Slaget, der er et af de blodigste i krigshistorien, blev vundet af svenskerne, der kort efter atter kom i besiddelse af Helsingborg.

Medens herefter størstedelen af den danske hær overførtes til København, efterlod de 2 batailloner af ”Dronningens Livregiment” sammen med nogle andre batailloner som garnison i Landskrona. Krigen i Skåne bør ikke omtales, uden

at de såkaldte "Snaphaner" nævnes, da de på så mange måder hjalp den danske hær. Christian den V havde straks efter landgangen ved Rå opfordret befolkningen til at gribe til våben mod svenskerne; det gamle danske sindelag viste sig da også i gerning hos dette erobrede folk idet land-almuen sluttede sig sammen i større eller mindre hobe, for under selvvalgte førere at gøre svenskerne så megen skade som muligt.

Disse strejftog og småkampe kronedes også ofte med held, og det lykkedes ikke svenskerne at kue "Snaphanerne", som disse folk kaldtes trods de mest barbariske straffe. Som eksempel på, hvorledes de fagne "Snaphaner" en lang tid behandlede, fortæller samtidige beretninger:

"Først brændtes de med glødende jern under fødderne, derefter blev de ved et jernspyd, der blev stukket gennem dem, naglede til et træ, og deres hænder anbragtes samlede med et søm igennem over deres hoveder; således måtte de hænge, indtil døden indtrådte."

"Dronningens Livregiment", der som omtalt havde 2 batailloner i Landskrona og 1 bataillon på Kronborg, blev i begyndelsen af 1677 bragt op til en styrke på 1.800 mand. 1. kompagni - Livkompagniet - der beholdt sin særlige fane, havde som altid dengang regimentets chef til kompagnichef.

Krigen i Skåne begyndte igen; en af regimentets batailloner under oberstløjtnant Erhorn var med til et mislykket angreb på Malmø og derefter med i slaget ved Landskrona, som fik et uheldigt udfald for den danske hær.

(fortsættes)

Af senere begivenheder i denne langvarige krig skal endnu kun nævnes, at regimentets ene bataillon deltog i angrebet på Helsingborg, som påny i 1678 belejredes af de danske. Det lykkedes her at narre den svenske kommandant ved en falsk skrivelse, således at han overgav byen.

Nu samledes hele "Dronningens Livregiment" i Helsingborg, men regimentet kom denne gang ikke til at deltage i flere krigsbegivenheder; man var træt af krigen, hvorfor felttoget i Skåne afsluttedes, og Danmark gik ind på en fred, der fastslog tabet af de skånske provinser. Regimentet blev i Helsingborg til 1679, da det blev forlagt til byen Glückstadt i Holsten. Denne lille befæstede by, der var anlagt af kong Christian den IV, blev nu regimentets garnisonsby næsten uafbrudt lige til 1848; men som det nedenfor vil blive fortalt, hengik disse mange år ikke som et fortsat, roligt garnisonsliv.

1679-1842

Krigsbegivenheder ude og hjemme. Garnisonsliv.

Dronningens Livregiment - 17. Liniebataillon

Da den skånske krig var endt, var Danmarks pengevæsen i stor uorden, og for at råde bod herpå udlejede kong Christian den V tropper både til Englands og til den tyske kejsers tjeneste; denne anvendelse af hærens afdelinger, som i vore dage ville være uforståelig, var fuldstændig i hine tiders ånd og fandtes derfor ganske naturlig, så meget mere som en stor del af det hvervede mandskab var tyskere; men den bidrog i hvert

tilfælde meget til at kaste glans over det danske navn, idet danske afdelinger i fremmed sold har kæmpet med ære på de fleste europæiske valpladser og mere end een gang bidraget væsentlig til sejren.

Mange eller udførlige beretninger er imidlertid, ikke levnet os om hine bevægede tider, hvor danske afdelinger optrådte snart et, snart et andet sted, og det er derfor kun meget spredte træk, som kan meddeles herom.

I året 1689 samledes ved Ribe et sådant hjælpekorps, ialt omtrent 7.000 mand, under hertug Ferdinand Wilhelm af Württemberg-Neustadt, bestemt til England for at hjælpe kong Wilhelm den III mod den fordrevne kong Jacob den II, der endnu opholdt sig i Irland og støttedes af Frankrig. England havde forpligtet sig til efter endt krig at tilbagelevere lige så mange mand, som det havde modtaget, eller betale 10 rdlr. for hver manglende infanterist og 60 rdlr. for hver manglende rytter.

I ovenomtalt korps fandtes 1 bataillon af "Dronningens Livregiment" under oberst Johann Dietrich von Haxthausen. Bataillonens styrke var 6 kompagnier med ialt 687 mand - mest holstenere - og 46 heste.

Overfarten gik ikke heldigt, idet efterårsstormene splittede den af 80 transportfartøjer bestående flåde; skibet "Samson", der førte 4 kompagnier af "Dronningens Livregiment", fik en så betydelig læk dagen efter, at flåden var gået under sejl, at det måtte vende tilbage til Glückstadt, hvor det blev modtaget af regimentschefen, oberst Jobst Scholten. I begyndelsen af december indskibedes

atter kompagnierne, der var i god stand, på en fløjte og en galliot (en fløjte var et temmelig stort, stærkt lastende, men slet sejlende 3-mastet handelsfartøj; gallioten var mindre og havde kun 2 master) for, så snart vind og vejr tillod det, at afgå til Skotland. Det første skib førte 6, det andet 4 kanoner; man måtte nemlig være belavet på at støde på franske kaperere der i denne krig var en sand svøbe ikke blot for fjendens, men også for de andre magters skibsfart på Nordsøen.

(fortsættes)

Fem dage efter afrejsen blev de to skibe i rum sø og under vindstille angrebne og taget af to franske kaperere. Det syntes ikke, at soldaterne gjorde modstand, men partiet var også for ulige. Fransk-mændene, der førtes af den berømte sømand Jean Bart, bragte de danske officerer ombord på kaperfregatterne, hvor de udplyndredes. Mandskabet forblev derimod på de tagne skibe, under bevogtning af franske søfolk. Under en voldsom storm skiltes gallioten fra de øvrige fartøjer, og de ombordværende fanger, 1 sergent og 130 mand, overvældede deres bevogtere og tvang dem til at sætte kursen mod den hollandske kyst. Skibet strandede, men mandskabet reddedes og kom senere lykkeligt til England.

Fangernes antal var nu 16 officerer og 320 underofficerer og menige, foruden en del kvinder og børn, der, som sædvanligt i hine tider, ledsagede soldaterne. Den danske regering fordrede fangerne tilbage, da den ikke lå i krig med Frankrig; men her hævdede man, at tropperne var solgt til England, der jo krigede med

Frankrig, selv om de endnu ikke var tagne i ed i England. Den franske konge besluttede at danne et særligt regiment med de fangne soldater som stamme under den danske oberst Juel; dette lykkedes også efterhånden, kun var de fangne danske officerer, hverken ved mildhed eller ved strengthed at formå til at tage fransk tjeneste.

Da den øvrige del af hjælpekorpsset var kommet til England, havde bataillonen af »Dronningens Livregiment« altså kun 2 kompagnier; dette blev der dog snart rådet bod på, idet man opløste den danske bataillon »Oldenburg« således, at dens 4 kompagnier indgik i »Dronningen«, der derved fik fuld styrke og nu kom til at bestå af 1 grenaderkompagni og 6 andre kompagnier. I marts 1690 overførtes hæren til Irland, hvor de danske tropper kæmpede tappert ved Boynefloden. Tabene her var imidlertid ualmindelige små; bataillonen »Dronningen« havde således kun 4 sårede.

Kong Wilhelm førte derefter sin hær imod byen Limerick, som han belejrede i længere tid. Bataillonen »Dronningen« deltog i et blodigt stormangreb på en breche i muren; angrebet lykkedes, men den indtagne stilling måtte igen opgives. Det fortælles, at de irske kvinder ved denne lejlighed kastede sten og kogende vand på de stormende. Belejringen måtte snart efter ophæves, tildels på grund af pestagtige sygdomme mellem tropperne.

(fortsættes)

Under de følgende fægtninger i Irland hævdede de danske tropper stadig en fremragende plads, og det var f. ex. dem, der i slaget ved Aghrim ved et

angreb i irlændernes højre flanke bragte den engelske konge sejren. Irlænderne mistede i dette blodige slag 4.000 døde og sårede samt 600 fanger, medens den engelske hær havde et tab af ca. 2.300 døde og sårede.

Kampen i Irland nærmede sig nu sin afslutning; hæren rykkede endnu engang mod Limrick, der overgav sig den 3. oktober 1691. Hermed var hjælpekorpssets rolle imidlertid ikke udspillet, thi krigen var i fuld gang i Flandern og Nederlandene, hvorfor Kong Wilhelm bestemte sig til at føre de danske tropper derover, hvor de kom til at deltage i årelange kampe og besværligheder.

1 februar 1692 fandt overfarten sted fra Irland til fastlandet; men heller ikke denne overfart kan på nogen måde kaldes heldig. Der lettedes anker den 25. med gunstig vind, og allerede næste morgen havde man Scillyøerne ved Englands sydvestlige spids i sigte; men nu indtraf vindstille og derefter heftig modvind, således at eskadren måtte søge havn mellem øerne. Den 3. marts syntes vinden atter gunstig; hvorfor eskadren begyndte at lægge ud; men da en del af skibene var kommen i rum sø, blev vinden atter stærkere.

De skibe, der var kommen ud, turde ikke vente på de andre, for ikke at blive kastede mod skærene omkring øerne; de satte derfor kurs mod havnen ved Plymouth ved kanalen og ankrede her den 5. marts. Den anden del af eskadren blev ved Scillyøerne, indtil stormen havde lagt sig, og kom til Falmouth den 7. marts; men da man her erfarede, at de andre skibe lå i Plymouth, sattes atter kursen til denne havn, hvor således næ-

ste dag hele eskadren var samlet. Nogle dage senere forlod man den engelske kyst og kom endelig den 21. marts til Ostende, en havneby i det nuværende kongerige Belgien, hvor der tilstødte det uheld, at et skib med mandskab fra »Dronningens Livregiment« løb på grund og så godt som øjeblikkelig sank; ved hvilken lejlighed der druknede 1 løjtnant, 4 underofficerer og 54 menige foruden nogle koner og børn.

(fortsættes)

Efter denne lange og besværlige rejse indkvarteredes korpsset, der stadig havde hertugen af Württemberg til fører, i byen Gent, for i slutningen af maj at støde til hæren, der førtes af Kong Wilhelm den III. Franskmandenes overgeneral, Prinsen af Luxemburg, havde imidlertid indtaget en stærk stilling ved Steenkerken og ventede ikke noget angreb; dog havde han selvfølgelig de fornødne poster ude og stolede iøvrigt på i tide at få underretning gennem sine spioner. Det lykkedes imidlertid Kong Wilhelm den III at skuffe sin modstander ved at få en af hans mest betroede spioner til at melde, at Kongen agtede at inddrive levnedsmidler i egnen og derfor rykkede frem med sin hær, men at det aldeles ikke var hensigten at levere noget slag. Da der den 3. august kom melding til den franske general om, at den engelske hær nærmede sig, tillagde han derfor ikke straks denne efterretning nogen betydning, og først da gentagne, stadig mere foruroligende meldinger bragte ham til selv at undersøge forholdene, gik det op for ham, at han havde ladet sig føre baglyset, og at der virkelig forestod et al-

vorligt angreb. Han ordnede nu hurtigst muligt sin hær til slag; men en kostbar tid var gået tabt.

Kong Wilhelm var brudt op en time før daggry. Hertugen af Württemberg førte de forreste tropper, Avantgarden, og til dem hørte bataillonen »Dronningen« til- ligemed 9 andre batailloner, 300 ryttere og 1.000 pionerer (ingeniørsoldater). Om den kamp, der nu udviklede sig, berettes, at da Avantgarden rykkede frem, trak de franske forposter sig tilbage i god orden. Hertugen af Württemberg kunne dog besætte en højde 100 skridt fra den fjendtlige stilling med 8 kanoner og herfra begynde en heftig skydning. Slaget holdtes nu gående indtil kl. 2 eftermiddag, da venstre fløj af Kong Wilhelms hær begyndte at vige. Württemberg rykkede nu frem med sine 10 batailloner på én linie, idet han håbede på, at en forstærkning, som han havde sendt bud efter, og som var lovet, snart ville indtræffe. Det gjorde den imidlertid ikke, thi dens chef faldt, og reserven marcherede derefter i en fejl retning.

De 2 danske batailloner, Garden og »Dronningen«, angreb en ca. 300 skridt fra Württembergs batteri liggende højde, på hvilken franskmændene havde opstillet 8 kanoner, medes de andre medfølgende batailloner rensede hegnene til begge sider. Kanonerne blev erobrede; men da den ventede understøttelse udeblev, lykkedes det friske franske tropper at kaste den tapre styrke tilbage. Kampen havde været meget blodig; bataillonen »Dronningen«s tab var 200 døde og 113 sårede samt major Reusch såret og fangen. Franskmændene beholdt valpladsen; men deres tab var så stort, at de ved

rygtet om, at Kong Wilhelm forberedte et nyt angreb, hurtigt trak sig tilbage. Opbruddet var så hovedkulds, at de efterlod en del sårede fanger i stillingen.
(fortsættes)

Om krigsbegivenhederne i de følgende år er der ikke noget særligt at meddele vedrørende bataillon »Dronningen«. Af andre begivenheder kan anføres, at chefen for bataillon, oberst Haxthausen, i oktober 1694 blev udnævnt til brigader for de danske batailloner. Krigen endte med freden i Ryswyck 1697, og i december samme år begyndte hjemmarchen til Danmark. Bataillon »Dronningen« fulgtes af 114 koner og 128 børn. Således blev »Dronningens Livregiment« atter samlet, og brigader Haxthausen ansattes nu som chef for hele regimentet.

De i Danmark tilbageværende kompagnier af regimentet havde i de forløbne år ikke udelukket levet et roligt garnisonsliv, men havde 1693 deltaget i belejringen af den lauenborgske by Ratzeborg og i 1696 i stormen på nogle skanser, som hertugen af Holsten-Gottorp havde ladet opføre.

(fortsættes)

Da Kong Frederik den IV var kommen på tronen 1699, foranledige atter et dårligt forhold til den gottorpske hertug, at »Dronningens Livregiment« måtte rykke ud som en del af en hær, der under hertugen af Württemberg blev samlet mod nævnte hertug. Af krigsbegivenheder skal nævnes, at regimentet deltog i belejringen af Tønningen, hvilken belejring dog måtte hæves, da 19.000 svenskere,

hannoveranere og Lüneburgere rykkede fæstningen til undsætning. Fjendtlighederne ophørte snart, og »Dronningens Livregiment« blev beordret tilbage til sin garnison i Glückstadt.

I året 1701 udsendtes fra Danmark 2 hjælpekorps, hvoraf det ene, der var på 6.000 mand, skulle tjene den tyske kejser under kommando af **Christian Gyldenløve**, en søn af Christian den V og Sofie Amalie Moth. I dette indgik en bataillon af »Dronningens Livregiment« med en styrke på 7 kompagnier, ialt 803 mand. Efterretningerne om hjælpekorpsset er yderst sparsomme; de endnu bevarede breve m. m. indeholder mest klager over den mangelfulde betaling og forplejning, og meddelelserne om den enkelte afdelings deltagelse svinder bort, idet det lille korps naturligvis i reglen optrådte samlet som et hele. Det skal dog anføres, at korpset bestemtes til at kæmpe i Norditalien under den berømte hærfører Prins Eugen af Savoyen imod den franske hær. Forholdene var allerede straks yderst slette, således at det var nødvendigt at hævde den strengeste disciplin, og officererne måtte betale store summer af deres egen lomme for at forhindre, at korpset sank ned til at blive en slet og ret røverbande. Mange officerer søgte derfor afsked, idet de anførte, at de havde tilsat bade helbred og formue i Italien.

I året 1702 stod de to hære, hver med en styrke på 40.000 mand overfor hinanden, og det kom til et sammenstød ved Luzzara i Norditalien. Kampen var næsten endt til fordel for franskmændene, da Prins Eugen til sidst selv stillede sig i spidsen for 6 danske batailloner, imellem hvilke bataillon »Dronningen« var.

Der foretoges nu et voldsomt angreb, støttet af tyske batailloner som reserve, og efter en hårdnakket kamp fra hegn til hegn måtte franskmændene vige. Natten faldt imidlertid på, og der opnåedes ingen endelig sejr; men de to hære forblev i længere tid stående lige overfor hinanden.

Tabet, som det danske korps havde lidt i den omtalte kamp ved Luzzara, var så betydeligt, at man foråret 1703, da rekruttering på grund af den almindelige krigstilstand ikke var mulig, måtte sammensmelte flere af afdelingerne, således bataillon »Dronningen« med 2 andre batailloner.

Gyldenløve rejste hjem på grund af sygdom, og generaløjtnant Trampe overtog kommandoen; han beklagede sig stærkt over den dårlige disciplin, såvel mellem officererne som hos mandskabet, som de slette pengeforhold gjorde det vanskeligt at forbedre. Fra Italien førtes det danske korps derpå til Wien og deltog i 1704 med hæder i flere kampe. Samme år døde generaløjtnant Trampe og efterfulgtes af generaløjtnant Harboe, som i kampen ved Somlio førte de danske tropper, der stod på venstre fløj, i den mest fuldkomne orden og med geværet på skulder gennem fjendens morderiske ild: de danske dragoner fulgte til fods. I stormløb tog derefter de danske fjendens første, anden og tredie forskansning, anrettede stort mandefald i fjendens rækker og gav kun sjældent pardon. Angrebet skete så rask, at fjenden var kastet på denne fløj, inden der endnu var løsnet et skud på højre fløj.

Men trods al denne tapperhed blev pengeforholdene ikke forbedrede, således

at generalen måtte skrive hjem: »Gud er mit vidne, hvorledes jeg er til mode, da jeg daglig ikke hører andet end suk og klage og ikke er i stand til at hjælpe nogen, hvor gerne jeg end ville, og daglig erfarer, at de folk krepere, som ved alle lejligheder have opført sig bravt«.

Næste år trængte generaløjtnant Harboe ind i Ungarn, og her udførte de danske tropper den 14. august en bedrift, som tiltrak sig alles beundring; de stormede nemlig passet Szulyo i bjergkæden Karpatherne, der var besat af ungarerne, og som hidtil var anset for uindtageligt; stormen lykkedes fuldstændigt, og hele den fjendtlige besætning toges tilfange. Kejseren viste nu sin taknemmelighed ved at betale en del af den sold, som soldaterne forlængst havde fortjent.

1706 indtraf den sørgelige ulykke, at generaløjtnant Harboe blev dræbt ved et vådeskud, idet geværet gik af for en af de soldater, der havde vagt uden for hans telt; kuglen ramte generalen i hjertet, således at han døde nogle minutter efter. Generalmajor Gersdorff overtog midlertidig kommandoen over korpset, hvor nøden nu steg så stærkt, at flere af mandskabet ligefrem døde af sult.

En ny chef, grev Ahlefeldt-Langeland beholdt også kun en kortere tid kommandoen, idet han døde allerede 1708. Det lille danske korps førtes i juli det år hjemad efter de årelange besværligheder, hvor tropperne, uagtet den ubeskrivelige elendighed, havde hævdet pladsen blandt Europas bedste soldater. I slutningen af 1709 var hele Dronningens Livregiment atter samlet i Glückstadt, hvor den tilbageværende del af regimentet i mellemtiden havde ført en

rolig og fredelig tilværelse. Men netop i dette år tilbød der sig efter den danske Konges mening en lejlighed til at tilbageerobre Skåne, idet den svenske Kong Carl den XII i krigen mod Rusland havde lidt et nederlag ved Pultava.

Kong Frederik den IV samlede derfor en hær ved København og sejlede med den den 11. november 1709 over sundet til landsbyen Rå i Skåne, syd for Helsingborg, i den hensigt at gå i land næste morgen. For at sikre udskibningen landsattes i løbet af natten en avantgarde under general Gersdorff, og i denne styrke indgik den ene bataillon af Dronningens Livregiment, medens den anden bataillon først senere stødte til hæren. Landgangen lykkedes, og hæren rykkede frem i Skåne for at skaffe sig kvarterer.

Det havde, som ovenfor fortalt, ofte knebet stærkt med at få lønningen udbetalt, da man var i fremmed sold; men heller ikke nu, hvor man kæmpede for sin Konge, var forholdet stort bedre. Som en følge heraf deserterede mange soldater, trods de strenge straffe, fra afdelingerne, hvor de ligefrem led nød. Som eksempler herpå kan nævnes, at der den 6. december fangedes 4 desertører af Dronningens Livregiment, som alle blev skudt; men da generalen 20 dage senere skulle dømme 9 fangne desertører fra samme regiment, skrev han: »9 overløbere af Dronningens Livregiment er bleven dømt til døden; 2 af dem slipper imidlertid med spidsrod; dødsstraffen for de 7 andre har jeg formildnet til brændemærke og slaveri på livstid. Af 3 overløbere af marineregimentet er de 2 bleven dømt til spidsrod; men den

tredie, der har tjent 4 konger i eet par sko og allevegne er løbet bort for atter at lade sig hverve påny, har jeg ladet klynge op. En mand af regiment »Blücher«, som oberstløjtnant Moltke har indhentet ved Landskronas udenværker, satte mig i forlegenhed; han påstod ikke at have smagt brød i 4 dage. På den anden side fortjener en soldat, der forlader sin post og fanges i hele regimentets påsyn ved en fjendtlig fæstning, alvorlig straf. Lykkeligvis erklærer hans kaptajn, Manteuffel, at han dagen i forvejen har givet ham 2 skilling lybsk til brød, og samme dag, som han blev greben, havde han endnu 1 skilling i lommen; altså skal han hænges.«

Det er let at forstå, at disse sørgelige forhold måtte indvirke skadeligt på mandstugten i hæren og i høj grad svække dens kampdygtighed. Dette blev så meget mere føleligt, som hæren ikke gik i vinterkvarter, men forblev i marken. Overgeneralen, den kække og dygtige Reventlov, trængte i januar måned dybere ind i Skåne og vandt flere fordele over svenskerne; men Dronningens Livregiment fulgte ham ikke på dette togt; regimentet dannede en del af et korps, som indesluttede Malmø, og først da general Jørgen Rantzau, som under Reventlows sygdom havde fået overbefalingen, opgav alle de fordele, hans forgænger havde vundet, og trak hæren tilbage til egnen ved Helsingborg, blev Dronningens Livregiment igen samlet med hovedstyrken.

(fortsættes)

Den svenske hær var fulgt efter den danske; den var nogle tusind mand stærkere

og havde til fører en af Sverrigs dygtigste hærførere, grev Magnus Stenbock.

Den 10. marts angreb han de danskes stilling foran Helsingborg, og det kom til et stort slag, det sidste, som er udkæmpet mellem danske og svenske i Skåne.

Dronningens Livregiment fik sin plads næstyderst på højre fløj af hærens centrum mellem fordgaden og regimentet »Fyn«. Om morgenen på slagdagen var det så tåget, at den danske overgeneral ikke ventede noget angreb; han lod derfor soldaterne gå til lejren for at få naturalforplejning udleveret; men da tågen lettede omtrent kl. 10 om formiddagen, sås den svenske hær under fremrykning fra en foran stillingen liggende skov. Tre allarmskud fra det gamle tårn »Kärnen« i Helsingborg kaldte de danske afdelinger til deres post, og inden svenskerne havde udviklet sig, var de danske i slagorden. Den danske overgeneral lod sig dog ved sin modstanders bevægelser forlede til at opgive denne fordel; han lod hæren foretage en overilet, fremadgående bevægelse, hvorved der kom uorden i rækkerne, og som tvang en del af vort artilleri til at blive tilbage. Følgen deraf var, at da vi tørnede sammen med fjenden, gjorde de svenske kanonkugler lyst i de danskes rækker, uden at vi formåede at gøre gengæld.

»Dronningens Livregiment« mistede snart sin fører, den tapre, meget afholdte oberst Manderup Due, idet en kanonkugle rev både en arm og et ben af ham. Mandskabet blev nedslået over chefens fald, og da det nu samtidigt blev angrebet i flanken af det svenske rytteri, som havde kastet vort tilbage, og forfra af fodfolk og artilleri, formåede det ikke

at holde stand, men søgte tilbage til det befæstede Helsingborg. Regimentet mistede i alt 20 officerer, 37 underofficerer, 9 tambourer og 440 menige. Også på de øvrige punkter af valpladsen tabte de danske slaget; den danske hær overførtes kort efter til Sjælland.

I de følgende år kæmpede regimentet i Nordtyskland mod svenskerne. Men det led nu som altid under mangler af enhver slags; særlig var det nu klæderne, det kneb med. Der er bevaret et brev fra en af hærens generaler til Kongen, i hvilket han giver en meget mørk skildring af tilstanden i hæren. »Dronningens Livregiment«, skrev han, »har kun pjalter på kroppen; mange løbe bort i denne tilstand, og sligt bringer den danske hær i vanrygte i udlandet; Staffeldts og Kraghs ser ikke bedre ud, de hullede klæder give ingen beskyttelse mod kulden i det hårde vejr, og teltene ere så sønderrevne, at mandskabet ikke kan holde sig tørt under dem. Få de nævnte regimenter ingen klæder, så må de blive hjemme; og da vi få nok at gøre med svenskerne i denne vinter, så har Hans Majestæt alle kræfter behov. Send derfor endelig nogle gamle pikjoler (arbejdsdragter) med varmt underfoer. Vi tage til takke; det er lang tid, siden vi gjorde fordring på at se ud som søndagskarle. Med lønningen går det baglæns. Dronningens Livregiment har 7.000 rigsdaler til gode i lønning o. s. v. ...«. Under disse omstændigheder var udsigterne for de danske tropper ikke lyse, når det skulle komme til kamp. I december 1712 stod den danske hær ved Gadebusch i Mecklenborg, igen lige over for sin gamle modstander fra Helsingborg, general Stenbock. Det gik

omtrent, som det var gået sidst. De danske indtog deres forud bestemte slagstilling, da svenskerne rykkede frem, men gav sig straks efter til at forandre på den. En bataillon af Dronningens Livregiment havde oprindeligt haft sin plads i anden træfning på højre fløj af centrum; nu blev den trukket frem og stillet i randen af en skov foran højre fløj sammen med tre andre batailloner. Slaget var uheldigt for de danske; men vor højre fløj, hvor jo Livregimentet stod, hævdede sin plads, indtil fjenden truede med helt at afskære den, og foretog derefter sit tilbagetog med ro og orden. Bataillonens havde lidt så meget, at den efter slaget blev forenet med regimentets anden bataillon, som var forbleven i Glückstadt.

I de følgende år deltog dele af regimentet i forskellige kampe og belejringer i Nordtyskland, bl. a. i belejringen af fæstningen Stralsund. Herfra blev den ene bataillon i sommeren 1717 overført til Norge, hvor den kom til deltage i en af de mindeværdigste begivenheder i denne krig, nemlig fæstningen Frederikshalds tapre forsvar mod Sveriges Heltekonge Carl den XII, der som bekendt fandt sin død i løbegraven foran fæstningen. Senere kom også den anden bataillon af Dronningens Livregiment til Norge, og 1719 var hele regimentet indskibet på flåden for at samvirke med søhelten Tordenskjold i et angreb på øen Hisingen ved Göteborg i Sverige.

Senere i løbet af samme år vendte regimentet tilbage til Danmark, og da der kort efter blev sluttet en våbenhvile, som det følgende år gik over til fred, var dermed dette afsnit af regimentets krigshistorie til ende.

Det lå derefter i Rendsborg til 1724, men vendte så tilbage til sin gamle garnisonsby Glückstadt for at blive der i de næste 124 år.

(fortsættes)

Efter de mange og langvarige krige fulgte nu en stille og fredelig tid, der varede i omtrent 80 år. Men hvor dog en sådan fredsperiode i mange henseender end var for land og folk i det hele taget, var den dog usund for hærens uddannelse og udvikling. Det gik her, som det så ofte går, når man synes, at ingen fare truer: interessen for hæren, hvis betydning alle ser så klart i farens stund, slappes og dermed også villigheden til at ofre de nødvendige pengemidler for den; indenfor hæren selv glemmer man kun altfor let, at dens væsentligste pligt i fredens dage er at forberede sig til krigen. Tjenesten gik derfor mere og mere op i småligheder og unødvendige småting. Det lå i tidens smag i alle lande at have mere syn for pragt og pynt, for soldatens ydre og for en vidtløftig eksercits end for at uddanne ham til en dygtig og praktisk kriger. Uniformen udartede til at blive et snævert hylster, hvori soldaten næppe kunne føre sig. Den røde kjole var så udskåret, at den ikke kunde knappes, endskønt den var oversået med en mængde blanke knapper. Benene blev snørede ind i lange støvletter, der begyndte ovenover knæet og som sad så stramt at de måtte hægtes med jernhager. Om halsen havde soldaten et højt og stift halsbind af tykt læder. Hans hår var friseret og pudret med hvedemel, som var drøsset ind i det, og i nakken skulle det vokse så langt, at det kunde vikles om en tyk ståltråd og

danne en lang pisk, der hang på ryggen. På statens regning blev der bl. a. årlig opført 50,000 pund hvedemel, som blev brugt til pudder til soldaterne.

Det var især Prøjsen, der dengang som nu førte an i alle militære spørgsmål, og vi var desværre alt for tilbøjelige til at efterabe alle de militære unoder, der samtidig med mange udmærkede militære foranstaltninger opstod i det preussiske soldaterland. Foruden at det tyske sprog var anerkendt i hæren, til dels som en nødvendighed på grund af de mange holstenske og tyske, hvervede folk, således blev man her hjemme også smittet af kongen af Prøjsens forkærlighed for lange soldater, for grenaderer, der helst skulle være over 3 alen høje, og af datidens umenneskelige behandling af soldaterne. Det haglede med prygl på rekrutskolerne, og »Korporalstokken« spillede en vældig rolle. Forseelser blev næsten altid straffede med »korporlige« straffe, og til dagens orden hørte krumslutning, træhest og løben spidsrod, hvilken sidste straf bestod i, at den arme synder flere gange måtte ikke »løbe«, men langsomt gå imellem to lange rækker kammerater, der med Hasselkæppe (spidsrødder) skulle garve hans rygstykker, når han passerede forbi.

Først 1836 blev denne straf afskaffet.

At strenge straffe var nødvendige følger dog af sig selv lige overfor hvervet mandskab og især over for mandskab, som i fredstid, hvor der kun var ringe udsigt til at vinde krigens hæder, lod sig bruge som garnisonssoldater for håndpenge og ringe lønning. Derfor bestod de hvervede regimenter også for en meget stor del af udskud fra alle lande, forløbne

håndværkssvende, fordrukne studenter, dovne bondekarle og alt muligt ryggesløst pak. Der måtte skarp lud til så skabede får, af hvilke mange havde tjent rundt om i Europa i over 20 år; ja, der var hvervede soldater, som var 50-60 år gamle. Men landmilitisen? Ja, det var det 18de århundredes store opgave at sætte den gamle tanke om ældre tiders folkehære igennem; der blev stadig arbejdet hen derimod, og efter mange forsøg sejrede den da også i begyndelsen af det næste århundrede. Det er mærkeligt, at der skulle gå så mange slægtled, før den simple og sunde tanke, som ligger til grund for den almindelige værnepligt, kunde gøre sig gældende.

Men herhjemme havde det nationale værnens oprettelse mange vanskeligheder at kæmpe imod. Der var således ikke tale om at udskrive Adel, Gejstlighed og Borgere; man lod værnepligtens store byrde udelukkende hvile på bønderne: men disse kunde dårlig undværes på landet og var også for en stor del knyttede til godsejerne, som nødige ville give slip på deres arbejdere. I hele det 18de århundrede blev de dog udskrevne og måtte i tjenstesten underkaste sig samme behandling som de hvervede. Desuden gik udskrivningen for sig med stor vilkårlighed, idet herremændene og ridefogderne udtog omtrent, hvem de lystede.

(fortsættes)

Da oprøret var slået ned og krigen endt, søgte man snarest at tilvejebringe den tidligere ordning, herunder også genoprettelsen af 17. Liniebataillon.

Det skete på den måde, at 3. holsten-

ske bataillon, der i 1851 var dannet ved sammensmeltning af flere batailloner i hertugdømmerne, i 1852 fik navnet 17. linie-infanteribataillon og blev forlagt fra sit garnisonssted Rendsborg til Glückstadt. Her overtog bataillonen arkiver og alle øvrige sager fra 17. liniebataillon og fra Dronningens Livregiment og dannede således en umiddelbar fortsættelse af disse, det skal bl. a. fremhæves, at alle stambogsoplysninger om mandskab ved Dronningens Livregiment fra de ældste tider endnu den dag i dag må søges i 17. bataillons arkiv.

Bataillonen fik nu som tidligere rekrutter fra Holsten, men da man, belært af erfaringen, ønskede, at der i garnisonsbyerne i hertugdømmet Holsten skulde være afdelinger med mandskab fra det egentlige kongerige Danmark, blev der foretaget garnisonsforandringer, og 17. linie-infanteribataillon blev beordret til København, hvortil den ankom i september 1851. Batalilonen fik kvarter på Sølvgadens kaserne.

Den fred som endte den første slesvigske krig i 1850, skulde ikke blive af lang varighed; det truede flere gange med fjendtligheder, og da Kong Frederik VII døde den 15. november 1863, var krigen uundgåelig. Men Danmark havde efter den forrige krig ikke benyttet tiden til at bringe sit forsvar i den nødvendige orden.

Man søgte nu, da faren stod for døren, af al evne at gennemføre forskellige ting, som man med henblik på en krig alt længe havde ønsket at få ordnet. Af denne grund undergik hæren i slutningen af 1863 forskellige forandringer, hvoraf her skal anføres, at linie-infanteri-

bataillonerne hver for sig omdannedes til et regiment med det tilsvarende nummer og bestående af 2 batailloner; 17. linie-infanteribataillon blev derved til 17. regiment, der tilligemed 16. regiment, som også havde holstensk mandskab, blev samlet som 3. infanteribrigade under oberst Wørishøffer.

Juleaftensdag kl. 10 formiddag blev faneeden aflagt, og 1. juledag afrejste regimentet over Korsør til Flensborg, hvorfra det marcherede til Dannevirke, Danmarks gamle grænsevold mod syd, hvor hæren samledes for at værgе landet, om krigen måtte komme.

Hele januar frøs det både dag og nat (indtil 15° R.), og øvelserne blev som følge heraf meget strenge, især da der lå megen sne på vejene, hvorved marcherne blev besværlige. Sundhedstilstanden var desuagtet dog ret god.

Den 1. januar 1864 var styrken af indkaldt personale ved 17. regiment: 15 reserveofficerer, 38 midlertidige underofficerer, 4 reserveunderofficerer, 115 underkorporaler, 7 reservespillemand og 1142 menige, altså 1321 hoveder.

Den 4. januar ankom overgeneralen, generalløjtnant de Meza, og kort derefter Kong Christian IX, der besøgte hæren i stillingen ved Dannevirke.

Det viste sig snart både ved 17. regiment og ved andre afdelinger med tysk mandskab, at det var uheldigt at blande dansk og tysk mandskab sammen. Mange holstenere og endnu flere sydslesvigere viste sig desuden at være meget upålidelige soldater. Det blev derfor bestemt at fjerne alle holstenerne fra hæren, efterhånden som de kunde erstattes med dansk mandskab.

(fortsættes)

Denne sidste artikel kunne man læse i "17. Bataillons – Dronningens Livregiment – Soldaterforening"s blad nr. 7, 1956, så det blev til hele 18 "stumper" historie over fem år.

Den sidste artikel slutter, som det ses, ved Dannevirke i 1864 med et "fortsættes". Men der kom – uvist hvorfor – ingen fortsættelse i nogen efterfølgende udgaver af bladet. Redaktionen vil derfor resumere fortsættelsen af historien op til vore dage.

Da hæren trak sig tilbage fra Dannevirke, marcherede 17. Regiment til en optagestilling syd for Flensborg, hvor dets 4. kompagni på venstre fløj blev engageret i træningen ved Sankelmark. Fra Flensborg sled hæren sig under vinterens sne og hårde kulde tilbage til forsvarsstillingen ved Dybbøl.

Den 18. april 1864, den dag preusserne stormede stillingen, stod 17. Regiment på affaldet fra Dybbølbjerg ned mod Allsund i skanserne VII og VIII samt i løbegravene imellem skanserne VII, VIII og IX.

Her kæmpede regimentet så udholdende og tappert, at det genvandt sin tabte ære efter at have været gået over på holstenernes side i 1. slesvigske krig 1848 – 50. Efter at krigen var tabt, blev 17. Regiment overført til Fyn og derfra til Holbæk, hvorfra det i november 1864 forlagde til sit gamle kvarter på Sølvgadens Kaserne i København.

I slutningen af året blev regimentsinddelingen i hæren atter ophævet, og 17. Regiment blev igen til 17. linje – infanteribataljon.

Ved hærordningen af 1880 blev regimenterne genindført, og 17. bataljon

kom herefter til at indgå i 4. Regiment (Sjællandske Livregiment).

I 1907 - 250 år efter Dronningens Livregiments oprettelse i 1657 - og på Ulrik Christian Gyldenløves fødselsdag, var 17. bataljon og dens veteraner fra 1864 opstillet til parade i Gothersgades eksercerhus. Her tildeltes bataljonen af kong Frederik VIII såvel fanebåndet, "Kjøbenhavns Belejring 1658-59" som fanebåndet, "Dybbøl 1864"; disse har siden prydet 17. bataljons og senere Dronningens Livregiments smukke faner, hvor de har båret vidnesbyrd om brave gamle "dronningens soldaters" heltemed.

Under 1. verdenskrig, da sikringsstyrken som et led i Danmarks neutralitetsforsvar blev mobiliseret, indgik 17. bataljon allerede fra 1914 i forsvaret af Københavns befæstning. Bataljonen fik indkaldt reservemandskab og lå indtil krigen sluttede i 1918 i kantonnement forskellige steder rundt om København. I 1932 flyttede bataljonen fra Sølvgadens Kaserne til 4. Regiments kaserne i Roskilde.

Hærordningen af 1950 fastsatte bl.a., at hæren fremover skulle have ti infanteriregimenter, og 17. bataljon blev grundstammen i det nye 8. Regiment, Dronningens Livregiment. Det indebar, at bataljonen i 1953 atter måtte rykke teltpælene op og flytte til Jylland.

I de første år lå 8. Regiments stab i Aarhus, medens rekrutuddannelsen ved den gamle 17. bataljon - nu med betegnelsen I / 8. Regiment - foregik i Viborg og Aalborg. Herefter formeredes kompagnierne i dækningsstyrken i Viborg, hvorfra de blev sendt til Itzehoe, hvor resten af

værnepligtstiden forløb ved Det Danske Kommando i Tyskland.

Dronningens livregiment blev først samlet på Fynsgades Kaserne i Aalborg i oktober 1955. Ved sammenlægningen med 10. Regiment, Feltherrens Fodregiment i september 1961 flyttede regimentet til Nørre Uttrup Kaserne, hvor det boede, indtil det blev taget ud af de aktive regiments rækker ved udgangen af år 2000. Set i lyset af vores soldaterforenings historie, er det værd at notere sig, at 17. bataljon efter 2. slesvigske krig returnerede til garnisonen i København, og at indkaldte værnepligtige til bataljonen efterfølgende hovedsageligt var sjællændere og københavnere.

Derfor var det oplagt, da foreningen blev stiftet i 1950, at foreningen fik adresse i København, og at de første medlemmer var sjællændere og københavnere – de ældre havde endda været indkaldt under 1. verdenskrig i 1914 - 18, hvor 17. bataljon indgik i forsvaret i Københavns befæstning.

Men med oprettelsen af 8. Regiment i Jylland flyttede også vægten i indkaldelserne af værnepligtige til Jylland, og dermed blev kimen allerede lagt i 1951, da foreningen var ét år gammel, til den senere strid om herredømmet i foreningen imellem afdelingen i København (med foreningens hovedsæde), hvis medlemmer blev ældre og færre og den i 1959 nyoprettede afdeling i Aalborg, hvis medlemstal voksede med tilgangen fra regimentets værnepligtshold. Den strid endte i 1972, da afdelingen i København vedtog at nedlægge sig selv. - Men det er en helt anden og spændende historie; den kan læses i Gyldenløve nr. 1, 2018.

å så var der....

Aladdins lampe

2 personer møder ved en tilfældighed Aladdins lampe. Lampeånden vil naturligvis gerne give dem et bedre liv, og han giver dem derfor 3 ønsker hver.

Da han spørger den første person hvad han kunne tænke sig, svarer han følgende:

Jeg skal bruge 20 millioner, 20 lækre damer og sprut nok til resten af livet.

Lampens ånd knipser hurtigt med fingrene og så er den klaret.

Da ånden vender sig om mod den anden person og spørger om det samme får han et lidt anderledes svar. Person nummer 2 svarer følgende:

Jeg vil blot gerne have lidt søvn, løn for de timer jeg er på arbejde, og så.. ja bare en enkelt smøg...

Hvorfor i al verden svarer du sådan, spørger lampeånden..

Jo, siger person nummer 2. Jeg aftjener min værnepligt.

Den unge mand var til session, og blev spurgt om sin fødselsdato.

- 29 april, svarede han glad og fro.

- Jamen, hvilket år? ville militærmanden vide.

- Hvert år! lød svaret lige frejdigt.

Vi har format til dine tryksager

Vestergaards

- en verden af tryksager

Lyngvej 3 · 9000 Aalborg

Tlf. 40 84 54 12 · www.vestergaards.com

Afs.:
Gyldenløve
Sven-Erik Magnussen
Svalevej 3
8382 Hinnerup

Dronningens Livregiments fane

Dronningens Livregiments nuværende fane er fra 1982. Den blev overrakt af dronning Ingrid ved regimentets 325 års jubilæum. Fanen er enestående i den danske hær, idet den som den eneste fører to dronningers navnetræk.

I fanedugens højre felt dronning Ingrid's navnetræk. På fanedugen ses endvidere, i øverste venstre felt, Dronningens Livregiments mærke.

Regimentmærket er en gengivelse af dronning Margrethe I's krone, som den ses på hendes sarkofag i Roskilde Domkirke.

Fanebåndene viser, at regimentet ofte har ydet en stor indsats under kamp.